

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ความคิดเห็นของราษฎรเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าเชิงอนุรักษ์ :
ศึกษากรณี บ้านน้ำลิม ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

ผู้วิจัย : นายเทพฤทธิ์ โกยโกโคสวรรณ

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการเกษตรและป่าไม้)

สาขาวิชา : บริหารการเกษตรและป่าไม้

ประธานกรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ :

(รองศาสตราจารย์ ดร. นำชัย ทนุผล)

..... 4 / ธันวาคม / 2540

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของราษฎรบ้านน้ำลิม ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ (2) ทราบถึงความคิดเห็นของราษฎรบ้านน้ำลิม เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าเชิงอนุรักษ์ด้านการใช้ประโยชน์ทางตรงและด้านการใช้ประโยชน์ทางอ้อม และ (3) ค้นหาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าในพรตนะของราษฎรบ้านน้ำลิม ผู้ให้ข้อมูล คือ ราษฎรบ้านน้ำลิม ตำบลวังม้า อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งอยู่ในวัยที่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าได้ คือ ตั้งแต่อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 87 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ การรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 ถึง เดือน เมษายน พ.ศ. 2540 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 41 ปี เป็นผู้สมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งมีที่ดินถือครองเป็นของตนเอง แต่เป็นที่ดินที่มีเอกสารจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเกือบทั้งหมด จำนวนพื้นที่ถือครองโดยเฉลี่ยคนละ 23 ไร่ การตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยในหมู่บ้านโดยเฉลี่ย 26 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ได้รับข่าวสารเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า และเรื่องการใช้ประโยชน์ให้ปลูกป่าจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด และระบุว่าได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอนุรักษ์ฟื้นฟูภูเขาลงด้วย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าเชิงอนุรักษ์ ด้านการใช้ประโยชน์ทางตรง และด้านการใช้ประโยชน์ทางอ้อม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ทางตรง

เกี่ยวกับการใช้เนื้อไม้ การล่าสัตว์ป่าและการเก็บหาของป่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นว่า ควรส่งเสริมให้ราษฎรใช้วัสดุอื่นแทนไม้ มีการปลูกต้นไม้ไว้ใช้เองในรูปแบบป่าชุมชน ไม่ควรเข้าไปตัดไม้และล่าสัตว์ป่า และการเก็บหาของป่าให้หาเพื่อการยังชีพ สำหรับด้านการใช้ประโยชน์ทางอ้อม ในเรื่องการใช้ น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ การได้รับความชุ่มชื้นของอากาศ และการใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาวิจัย ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าประชาชนควรใช้น้ำอย่างประหยัด มีการดูแลรักษา และฟื้นฟูป่าไม้ใกล้หมู่บ้านให้สมบูรณ์เพื่อรักษาความสมดุลของธรรมชาติ ส่วนการพัฒนาป่าเขาหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาวิจัย นั้น ควรให้มีการดำเนินการในรูปแบบไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จากความคิดเห็นดังกล่าวสามารถค้นหาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่า ในทหระณะของราษฎรบ้านน้ำลิ้มได้ว่า ควรมีการปักหลักเขตป่าเขาหลวงให้ชัดเจน มีการทำแนวกันไฟ ทำป่ากันชนในรูปแบบป่าชุมชน และมีมาตรการที่คุมเข้ม ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงความปลอดภัยของผู้เข้าไปท่องเที่ยวในป่าเขาหลวง